

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران

مدرسه علمیه فاطمیه

شهرستان درچه

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

آثار روان شناختی نماز

استاد راهنما

جناب آقای محسن حسن زاده

استاد داور

سرکار خانم سعیده سیادت موسوی

پژوهشگر

زینب جزینی

تابستان ۹۲

تحمیدیه :

حمد و سپاس خدای متعال و درود بر خاتم الانبیاء محمد مصطفی (صلی الله علیه و آله) و اهل بیت پاکشان که نگین های هدایت انسان ها بر روی زمین هستند.

پروردگارا! حمد و سپاس مخصوص توسست که تو نیک می دانی شایستگی های لازم را برای شناساندن نماز ندارم. اما تو عشق به این کار را در وجودم نهاده ای پس صلاحیت انجام آن را به من عطا بفرما.

خداوند! اگر گام کوچکی در دریای بزرگ و بی کران دستورات تو برداشته شد، توفیقی بود که خود تو عطا کردی .

بارالها! نه تنها توفیق قلم زدن برای نماز را از الطاف تو می دانم بلکه همه توفیق های من در زندگی از توسست. تو را بر این لطف بزرگت سپاس می گویم که همه سپاس ها و ستایش ها برای توسست. از تو امید دارم بار دیگر مرا مشمول عنایت خود گردانیده و توفیق دهی تا در راه ترویج نماز و اشاعه فرهنگ آن حرکت کوچکی انجام دهم.

به امید روزی که همه مسلمانان نماز را چنان که حق آن است به جا آورند.

تقدیم به :

به یگانه بانوی دو عالم، حضرت فاطمه زهرا (س) و یگانه منجی بشریت،

عصاه خلقت، حضرت حجه بن الحسن عسگری و ارواح العالمین

و تقدیم

به همسر عزیزم که با صبر خود مرا در نوشتن این اثر یاری کرد.

تقدیر و تشکر

شکر و سپاس خداوند متعال را که لحظه لحظه زندگی مرا یاری فرمود و اگر لطف و احسان او نبود، توانایی تدوین این اثر را نداشتم.

و با تشکر از مدیر محترم مدرسه فاطمیه (س)، سرکار خانم زهرا فروتن و مسئول پژوهش، سرکار خانم عباسی که با صبر و گذشت خود مرا در انجام این امر یاری رساندند. هم چنین از استاد راهنما جناب آقای حسن زاده که با راهنمایی‌های خود توانسته در پایان رساندن این اثر مرا یاری نمایند.

در پایان لازم می‌دانم از زحمات همسر عزیزم و پدر و مادر فداکارم و تمامی عزیزانی که در آماده سازی این اثر مرا یاری کردند کمال قدردانی و تشکر را بنمایم.

پیشنهادهات

در رابطه با موضوع پژوهش و بررسی‌های انجام شده چند پیشنهاد مطرح می‌شود :

- ۱- با توجه به اینکه نماز ، عملی شده است تقلیدی در بین بسیاری از نمازگزاران ما، بهتر است در مساجد و در سخنرانی‌های مذهبی ما بیشتر به نقش نماز در زندگی انسان و تاثیری که آن در روح و جسم ما دارد، بحث شود، تا با دید بهتر و نگاهی دقیق‌تر به انجام این عمل بپردازیم.
- ۲- از سویی روان شناسان و روان پزشکان، نگاه خود را به مذهب کمی دقیق‌تر کنند، تا به جای آرامش دادن افراد با قرص‌ها و داروها، افراد را با دین و تعالیم آن آرامش دهند و این نیازمند بررسی افراد تحصیل کرده در این زمینه است.
- ۳- بحث در مورد نماز از جنبه‌ی عبادی دارای آثار و کتب‌های بسیاری است ولی از جنبه‌ی علمی و پزشکی دارای مباحث مختصری است که این کم کاری و کم توجهی افراد متخصص در این زمینه را نشان می‌دهد که باید به دین از جنبه‌های دیگر نیز توجه کنند.

فهرست منابع

- * قرآن: ترجمه قرآن توسط حضرت آیت الله مکارم شیرازی
- * نهج البلاغه: دشتی، محمد، ترجمه نهج البلاغه، چاپ اول، قم، انتشارات شرقین، ۱۳۷۹ هـ ش
- ۱- آذربایجانی، مسعود، روان شناسی دین از دیدگاه ویلیام جیمز، انتشارات قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۷
- ۲- آخوندی، مرتضی / قاموس قرآن / ج ۴ / انتشارات دارالکتب الاسلامیه
- ۳- الکیسس، کارل، راه و رسم زندگی، ترجمه پرویز دبیری، چاپخانه فردوس اصفهان، ۱۳۴۵.
- ۴- پاینده، ابوالقاسم، نهج الفصاحه، چاپ سوم، انتشارات جاویدان، بی جا، ۱۳۷۷ هـ ش
- ۵- حسینی، سید حسین، اربعینی در نماز، انتشارات فرنو، چاپ اول ۱۳۸۳
- ۶- حاتمی ورزنده، درمان بیماری‌ها با نماز، انتشارات گل‌های بهشت، قم ۱۳۸۵
- ۷- جیمز، ویلیام، ترجمه محمد قائی، انتشارات آموزش انقلاب اسلامی، چاپ دوم، ۱۳۷۲
- ۸- دیلمی، حسین، هزار و یک نکته درباره نماز، انتشارات پاریسیات، چاپ پنجم، قم، بی تا
- ۹- راشدی، حسن، نماز شناسی، ج ۱ و ۲، انتشارات ستاد اقامه نماز، چاپ اول ۱۳۷۸ تهران
- ۱۰- راغب اصفهانی، حسین، مفردات الفاظ قرآن، دمشق، بیروت، انتشارات دارالقلم و دار الشامیه، ۱۴۱۶ هـ ق.
- ۱۱- سنائی فر، اکبر، سلگی سلمان، چیستی و چرایی و چگونگی نماز، انتشارات فرآهنگ اندیشه، تهران، ۱۳۸۵.

- ۱۲- شرفی، محمدرضا، مبانی و آثار روانشناختی نماز، نشریه تربیت، اسفند ۷۹، بی جا
- ۱۳- صانعی، مهدی، بهداشت روان در اسلام، موسسه بوستان کتاب، بی نا، چاپ دوم، ۱۳۸۷.
- ۱۴- طباطبائی، محمد حسین، تفسیر المیزان، ترجمه: محمد باقر موسوی همدانی، جلد ۱۶.
- ۱۵- گنجی، حمزه، روان شناسی عمومی، نشر ساوالان، چاپ چهارم، بهداشت روانی
- ۱۶- فهری، سید احمد، پرواز در ملکوت
- ۱۷- غفاری، محمود، اسرار پزشکی نماز شب، چاپ چهارم، بی تا، انتشارات شهاب الدین، تهران
- ۱۸- غمخوار یزدی، محمد جواد، جایگاه نماز در ادیان الهی، تهران، انتشارات نشر الف، بی تا
- ۱۹- محمدی ری شهری، محمد، میزان الحکمه / قم / مکتب الاعلام اسلامی / بی تا
- ۲۰- محمدی اشتهاوردی، محمد، گفتار دلنشین چهارده معصوم، انتشارات انصاریان، قم، بی تا.
- ۲۱- مجلسی، محمدباقر، بحار الانوار جلد ۸۲، مصحح: جمعی از محققان بیروت، (ط- بیروت) دارالاحیاء التراث العربی، چاپ سوم، ۱۴۰۳ هـ ق
- ۲۲- ملک محمدی، مجید، ۴۰ نکته پزشکی پیرامون نماز، تهران، نشر معارف، ۱۳۷۶
- ۲۳- ملاتقی، عباس، نقش نماز در هویت یابی انسان مسلمان، تهران، ستاد اقامه نماز، ۱۳۸۰

۲۴- مکارم شیرازی، ناصر و همکاران، تفسیر نمونه، چاپ یازدهم، دارالکتاب الاسلامیه، بی

جا

۲۵- مطهری، مرتضی، مقدمه‌ای بر جهان بینی، قم، انتشارات صدرا، بی تا

۲۶- محمد معین، فرهنگ معین، ج ۱، انتشارات فردوس، بی جا، بی تا

۲۷- موسوی راد لاهیجانی، حسین، نماز از دیدگاه قرآن و حدیث، انتشارات اسلامی، چاپ

چهارم، ۱۳۷۴، بی جا

۲۸- نجفی گودرز، راز نیایش، چاپ و نشر بین الملل، سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۸۰،

تهران.

۲۹- الپندی، متقی بین حسام الدین، کنزالاعمال، بیروت، موسسه الرساله، ۱۴۱۴ هـ.ق.

۳۰- مقاله

۳۱- افروز، غلامعلی، «نماز و بهداشت روان»

Nashriyat.ir

۳۲- دکتر برجعلی، «بهداشت روانی»

۳۳- شجاعی، محمد صادق، نظریه نیازهای معنوی در اسلام و تناظر آن با سلسله مراتب

www.rasakhoon.net

نیازهای مزلو

۳۴- صفورایی، محمد مهدی، «مجله معرفت» (مقاله سلامت روان در پرتو التزام عملی به

آموزه‌های دینی) ش ۹۷

migna.ir

۳۵- ملک محمدی، مجید، «نقش نماز بر اضطراب»

۳۶- ماهنامه تربیت، اردیبهشت ۱۳۷۶، ش ۱۱۸، تاریخ انتشار، ۷۶/۲/۱

۳۷- ویلیام جیمز روان شناسی دین از دیدگاه

www.tahoordanesh.com-Nashriyat.ir

۳۸-

سایت

۳۶- سایت مرکز خدمات و مشاوره آوین

www.avincenter.ir

www.porsemanguran.com

بانک اطلاعاتو مقالات روانشناسی و سلامت

www.migna.ir

سامانه الکترونیکی روزنامه

www.golshanemehr.ir

www.Falsafi-persian.ir

www.Aviny.com

www.Namaz.blogfa.com

www.Parsiteb.com